AZ IDEGASSZONY.

II. RÉSZ.

V.

Gábor Mór rajza

□ Juliska visszavonult szobájába, amely közvetlenül Terka hálószobája mellett volt és amelynek ajtaja mindig nyitva állott arra az esetre, hogy segítségére lehessen Terkának, ha a szükség úgy kivánja.

□ Oszkár a verandán maradt. Szinte reszketőn bucsúzott Juliskától, amikor az elment és sokkal tovább tartotta annak puha, fehér kezeit tenyerében, amint azt máskor szokta és a csók is, amelyet kezefejére nyomott, hosszú, tüzes, szinte erőszakos volt.

□ Lehet, hogy ő maga se tudta mit cselekszik, de azt észrevette, hogy Juliska hirtelen elrántja a kezét és a szokottnál sebesebb lépésekkel vonul szobája felé. És amikor ezt Oszkár megfigyelte, hátradült székében, pilláit lehunyta és halovány arca meg megrándult az izgalom hatása alatt. Reszketett. Valami bizonytalan vibráló vonaglás futott át testén és ő úgy érezte, hogy az az ember, aki most itt ül ebben a kényelmes kertiszékben, nem ugyanaz, mint aki ezelőtt maga se tudja mennyi idővel idejött Juliskának panaszkodni. Az, aki panaszkodott, aki elsirta minden keservét egy szerelmes férj volt, akinek az elméjében soha még a gondolata se született meg annak, hogy a feleségét megcsalja. És ez, aki most itt ül, az nem gondolkozik, csak érez. Érez vadul. Esztelenül. Mint az éhező fenevad előtt a vértől csepegő nyers hús, úgy jelenik meg előtte Juliska bársonyos karja. Tudtán kivül szorítja össze ökleit és az ujjai hegyében úgy bizsereg valami, mintha szorítani, tépni kellene valamit. És a fehér karok után kirajzolódik az egész alak. Lassan, mintha félnének, tünnek elő a vonalak, az egyes formák és Oszkár lázasan, kábán tapad a világító fehér körvonalakra, amelyek lányos alakjukkal magukhoz húzták, véresen vonzották.

□ Beteges finomsággal vonultak el előtte a legváltozatosabb képek és ő anélkül, hogy védekezni próbált volna ellene, teljesen átengedte magát a gyötrő érzésnek. Valami megmagyarázhatatlan delejes erő hajtotta képzeletét és ő nem tudott, nem akart védekezni ellene. Nem álmodott, mert hisz érezte szemeinek rebbenését, vérének erőszakos hullámzását, de azért, ha számot kellett volna adni csak egyetlen gondolatáról is; elrepült volna előle minden és nem emlékezett volna semmire.

□ Föltámadt benne az állat. Az eszeveszett, tobzodó állat, amely megvakul, megsiketül és vadul veti magát a prédára. Ha Juliska véletlenül még mellette maradt volna, akkor ez az ember nem törődik semmivel, nem nézte volna a rokont, nem a résztvevő szivet, hanem önkivületi dühében leteperte volna a kivánatos asszonyt.

□ Nem tudta meddig tartott ez az állapot. Nem tudta mikor kezdődött, mikor ért véget.

□ A halálrahajszolt idegek lassankint megernyedtek és Oszkár elaludt a széken. Elaludt mélyen tompultan, amint csak olyan emberek tudnak aludni, akik túlerős munkát végezve, hosszú időn át küzdenek az álmatlansággal.

□ Juliska is elaludt, pedig az ő szemére is nehezen akart letelepedni az álom. Látta Oszkárt, érezte a kézszorítását, a csókját és megfigyelte azt a belső küzdelmet, amely végbement benne. És Juliskának jó szeme volt. Nem csalódott Oszkárban. Tudta, hogy ez a roham a fiatal férfi vad megmozdulása, amely magától érkezik, magától távozik. Nem is gondolt arra, hogy Oszkár hűtelen akarna lenni Terkához akit kimondhatatlanul szeret. És azért Juliska mégis nyugtalan volt. El kellett ismernie, hogy az ő vére is megmozdult és hogy ő is gondolt olyanokra amelyékért most legjobb szeretné önmagát meggyötörni. Borzalmas, utálatos volt előtte a saját teste, amely lázad, forrong és követel. Elhatározta, hogy ezentul kerülni fogja Oszkárt és csak akkor tartózkodik a társaságában, ha Terka, vagy az öreg Ágfalvy is mellette van. Nem félt Oszkártól. Nem hitte, hogy az annyira rabja lehessen indulatainak, hogy komolyabb föllépésre lehetne gondolni. Önmaga

is érezte, hogy az elhatározó percben sziklaerősen állana, de nem akarta, hogy véletlenül még egyszer alkalom nyiljon a maihoz hasonló jelenetre, mert érezte annak megalázó voltát úgy önönmagára, mint Oszkárra nézve. Sokáig hentergett az ágyban, többször lehuzódott a takaró alá, mig végre elmult a töprengés, eltünt a vágy, megszünt a kétség és a ködös őszi éjszakának ölén megérkezett tele csillogással, ragyogó képekkel, lila köpenyben, ezüst kacagással a mindent elsimító mosolygós álom.

□ □

□ Jajgatott az éjszaka.

□ Sirt, visongott a hervadt őszi éj.

□ Sirt, mintha ezernyi fölébredt ősállat tüdejéből fakadna az örjöngő sirás.

□ Visongott, mintha évmilliók repülő világa kapaszkodott volna össze a dühöngő széllel.

□ Jajgatott, mormogott a föld. Megrázta keményre fagyott hátát és ettől a mozdulástól megremegett ember és állat egyaránt.

□ A paripák ijedt nyerítéssel húzodtak egymáshoz az ágfalvi majorban, a kacsák rémülten hápogtak, az ökrök fájdalmasan bőgtek és a tyúkok, kakasok olyan riadtan sivítottak, mintha görény került volna közéjük.

□ A park fái suttogtak, hajlongtak és sürün ejtették sárguló lombjukat a tisztárasepert utakra.

□ Az istálóban az egyik kocsis lefordult az ágyról és halálravált ábrázattal csodálkozott, hogy a többiek is a lovak lábainál tápászkodnak. A pislákoló mécses világánál rémesnek látszott az istálóban a helyzett. A toporzékoló lovak rángatták a kötőféket, kidülledt szemmel bámultak az ajtó felé, az emberek pedig egymást nézték és nem mertek mukkanni. Csak nagykésőn vett bátorságot az egyik, hogy a száját kinyissa. Imádkozott. Azt hitte, hogy itt a világ vége. A többi egyideig nézte, de amint újból megrázkódott a föld és hullott a vakolat az istáló faláról, mindannyian térdre kuporodtak és hangosan, reszketve mormolták az imát.

□ Benn a kastélyban először Terka érezte meg a veszedelmet. A legelső különös átható hangra fölébredt és vacogva, félve leste, hogy miképen fejlődik, erősödik a borzalmas üvöltés. Fölült az ágyban, de nem mert világot gyújtani. Szólni, kiáltani szeretett volna, de összeszorult a torka és nem tudott hangot adni. Később hallotta, hogy apósa zörgeti az ajtót és majd a Juliska, majd meg az ő nevét emlegeti. Szeretett volna fölkelni, Juliskához menni, de nem tudta a sötétben merre van az ajtó. Lecsúszott az ágyáról és tapogatni kezdett. A hangzavar egyre növekedett. Megrázkódott a föld, az ajtó fölpattant és amikor az öreg Ágfalvy belépett a szobába, a földön találta nemcsak Terkát, hanem Juliskát is, aki az erős rengésre kiesett ágyából.

□ Eleinte azt se tudták, mi történt. A menyezet nagyrésze lehullott és a falakon fekete repedések tátongtak.

□ Az öreg fölkapta az asszonyokat és úgy, amint voltak, húzta ki őket a veszedelmes helyről a szabadba.

□ Juliska csak az ajtó előtt vette észre, hogy milyen hiányosan vannak öltözve és gyorsan visszafutott a szobába, ahonnan mindkettőjüknek a ruháit előhozta, hogy annyira-amennyire elfedjék meztelenségüket.

□ Sietve menekültek a kertbe. Éppen egy padra akartak leülni, amikor újra megrázkódott a föld és nyomába ropogás, rettenetes üvegcsörömpölés, ordítás, jajgatás hallatszott. És Terka ebben a zajban rémesen, reszketőn, élesen kiáltott: „Oszkár!“

□ Juliska a verandához rohant. Ekkorra már odakerült Miska is a lámpással.

□ A veranda összeomlott és romjai alól halkan, kétségbeesetten hangzott a kiáltás: „Segítség, segítség!“

□ Terka nagyon nyugtalan volt. Rohanni akart, de az öreg Ágfalvy visszatartotta.

□ Előkerültek a kocsisok, béresek is és Juliska utasítására szaporán dolgoztak Oszkár megmentésén.

□ Terka zokogott, reszketett, mutogatott a veranda felé, ki akarta magát tépni az öreg karjaiból, de szólni nem tudott.

□ A munka pedig serényen folyt és Oszkár nemsokára kimászott a gerendák alól. Szerencsére a magas támlájú szék megvédte a súlyosabb sérülésektől, de azért az arcán és a kezein sok helyen szivárgott a vér.

□ Juliska futva ment Terkához, akit az öreg már nem tudott megtartani.

□ Elszaladt, rohant a veranda felé és amikor Oszkárt meglátta, hangosat sikoltott, odaborult a mellére, csókokkal árasztotta a véres arcot, karjaival szorosan átölelte és zokogva, reszketőn, szerelmesen százszor is elmondta: „Oszkár! szerelmem, mindenem . . .“

□ És a hold lefogyott képe most bújt ki először ezen az estén a felhőtakaró mögül.
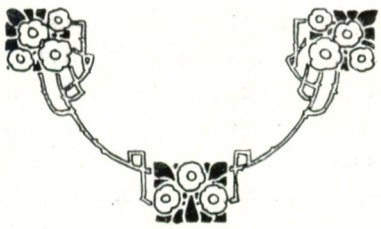
ÁMON VILMOS.